

SELETUSKIRI

Muhu Vallavolikogu määruse „Muhu valla 2023. aasta I lisaeelarve juurde.

Muhu valla 2023.aasta I lisaeelarve kogumaht on 243 929 eurot.

Lisaeelarve koostamise vajadused on tekkinud sihtotstarbeliste toetuste laekumistest, omateenitud tulude suurenemisest, ümberkannete vajadusest põhitegevuse osas ning investeeringute lisandumistest toetuste ja kapitalirendi arvelt.

Põhitegevuse tulud:

1. Eelarvesse lisatakse füüsilise isiku tulumaksu **25 000** eurot. Tegelik täitmine on +12% võrreldes eelmise 2022 aasta täitmisega. Esimese eelarvega arvestasime +7%. 2022.a. tulumaksu laekumine $2\,331\,998 * 5\% = 116\,600$ eurot. Selle summa ulatuses oleks võimalik juurde lisada 2023 tulumaksu laekumisele. Kuna meil on 7 kuu andmed, siis proportsionaalselt võiksime lisada umbes 68 000 eurot.
2. Eelarvesse lisatakse kaupadest ja teenustest laekuvate tegevustulude alla **10 357** eurot, mis tuleneb põhikooli köögi tulude suurenemisest, so väljapoole müüdnud lõunasöögid 3 500.- ja Rahvatantsuansambel Tarbatu MTÜ toitlustamine 6 857.- Tuluga kaetakse põhikooli toitlustamise majanduskulusid 6 500 euro ulatuses ja 3 857 jääb raha jääki.
3. Eelarvesse lisatakse saadavad toetused **123 199** eurot, mis jaguneb:
 - 3.1. Päästeameti toetuse „Kodud tuleohutuks“ täpsustus 469 eurot (5 000 eurot on juba eelarves sees)
 - 3.2. Päästeameti toetus kriisivalmiduse suurendamiseks Kessel 5 840 eurot
 - 3.3. Päästeameti toetus kriisivalmiduse suurendamiseks Viirel 8 000 eurot
 - 3.4. Päästeameti toetus kriisivalmiduse suurendamiseks Muhu vallas 29 326 eurot
 - 3.5. Päästeameti toetus „Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamine“ 11 871 eurot
 - 3.6. Erasmus projekt Noortekeskusele 17 640 eurot (2023), 17 640 eurot (2024) ja 8 820 eurot (2025)
 - 3.7. EIK projekt Noortekeskusele 8 880 eurot (2023) ja 2 220 eurot (2024)
 - 3.8. Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus projektile „Noorte Heaks“ 4 474 eurot
 - 3.9. Riigi Tugiteenuste Keskuselt (RTK) „Vaimse tervise teenuste osutamine Muhu vallas 2023“ toetus 7 994 eurot
 - 3.10. Sotsiaalministeeriumilt 6 349 eurot toetus „Hoolduskoormusega inimeste toetamine kogukonna võimendamise kaudu Muhu vallas“
 - 3.11. Rahandusministeeriumilt 9 810 eurot toetus Ukraina sõjapõgenikele eluruumide korrastamiseks (kogu toetus 31 000.-, millest investeerimistegevuse alla kanname 21 190 eurot ja põhitegevuse tulude alla 9 810 eurot.
 - 3.12. Kultuurkapitalilt toetus 500 eurot Muhu Jooksu korraldamiseks.
 - 3.13. Saaremaa vallalt 1 500 eurot toetus turismimaterjalide väljatöötamiseks
 - 3.14. Saaremaa vallalt 1 800 eurot toetus õpilasürituste korraldamiseks.
 - 3.15. Haridus- ja Teadusministeeriumilt 1 200 eurot uussisserändajate täiendava eesti keele toetamiseks
 - 3.16. Noorteametilt toetus 1 200 eurot Malevasuvi 2023
 - 3.17. RTK toetus projektile „Õpilase individuaalsete vajaduste toetamine Muhu valla haridusasutustes“ (kaasav haridus) 4 972 eurot.

Põhitegevuse tulud suurenevad kokku +158 556 eurot.

Põhitegevuse kulud:

1. Eelarvesse lisatakse põhikooli toitlustamise majanduskuludesse **6 500** eurot toidukulude katteks väljapoole osutatud teenuste osas. Sellest 3500 eurot lisame põhikooli toitlustamine tegevusala majanduskuludesse ja 3000 eurot põhikooli vald majanduskuludesse. Kate põhitegevuse tulud teenuste müügist.
2. Eelarvesse lisatakse muu pääste majanduskuludesse projekti „Kodud tuleohutuks“ kulude katteks **469** eurot. Kate Päästeameti toetus.
3. Eelarvesse lisatakse muu pääste majanduskuludesse **13 840** eurot Kesse ja Viire laiuga generaatorite soetamiseks. Kate Päästeameti toetus.
4. Eelarvesse lisatakse muu pääste majanduskuludesse **11 871** eurot ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamise kulude katteks. Kate Päästeameti toetus.
5. Eelarvesse lisatakse Noortekeskusele Erasmus projekti palgakuludeks **6 960** eurot ja tegevuskulude katteks **10 680** eurot. EIK projekti palgakuludeks **2 400** eurot ja projekti tegevuskuludeks **6 480** eurot. Alaealiste töötamise palgakuludeks **1 374** eurot. Noorte Heaks projekti tegevuskuludeks **4 474** eurot. Malevasuvi 2023 tegevuskuludeks **1 200** eurot. Kate projektide ja Töötukassa toetused.
6. Eelarvesse lisatakse tegevusalale muude perekondade ja laste sotsiaalne kaitse projekti „Vaimse tervise teenuste osutamine Muhu vallas 2023“ tegevuskuludeks **7 994** eurot. Kate RTK toetus.
7. Eelarvesse lisatakse tegevusalale muu eakate sotsiaalne kaitse majanduskuludesse **6 349** eurot projekti „Hoolduskoormusega inimeste toetamine kogukonna võimestamise kaudu Muhu vallas 2023“ palgakuludeks **5 299** eurot ja projekti tegevuskuludeks **1 050** eurot, kate Sotsiaalministeeriumi toetus.
8. Eelarvesse lisatakse vabaaja- ja spordiüritused **500** eurot Muhu joosku tegevuskuludeks. Kate Kultuurkapitalilt.
9. Eelarvesse lisatakse turismi majanduskuludesse turismivoldikute valmistamiseks **1 500** eurot, kate Saaremaa valla toetus.
10. Eelarvesse lisatakse põhikooli kultuuritegevuse kulude alla õpilasürituste korraldamiseks **1 800** eurot, kate Saaremaa valla toetus.
11. Eelarvesse lisatakse põhikooli riiki tööjõukulude alla täiendavaks eesti keele õppeks **1 200** eurot, kate Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus.
12. Eelarvesse lisatakse kommunaalmajanduse majanduskuludesse **9 810** eurot Nõmmküla korteri parendusteks, kate Rahandusministeeriumi toetus Ukraina sõjapõgenikele eluruumide korrastamiseks.
13. Eelarvesse lisatakse tegevusalale muude perekondade ja laste sotsiaalne kaitse projekti „Õpilase individuaalsete vajaduste toetamine Muhu valla haridusasutustes“ (kaasav haridus)“ tegevuskuludeks **4 972** eurot. Kate RTK toetus.
14. Eelarvesse lisatakse tegevusalale katlamaja (soojamajandus) majanduskuludesse **25 000** eurot hakkepuidu soetamiseks. Kate tulumaksu laekumine.

Põhitegevuse kulud suurenevad kokku 125 373 eurot.

Põhitegevuse kulude ümberkanded:

1. Eelarvesse lisatakse vabaõhurajatised ja mänguväljakud **15 000** eurot ja vähendatakse tegevusala üldmajanduslikud arendusprojektid **-15 000** eurot. Algselt oli kaasav eelarve kajastatud üldmajanduslike arendusprojektide all, kuid peale kaasava eelarve projektide selgumist on tegemist teise tegevusalaga.

2. Põhikooli vald inventari majanduskulusid vähendatakse **-7 100** eurot ja lisatakse kooli sööklainventari soetamiseks **+7 100** eurot.

3. Tegevusalal eakate sotsiaalhoolekandetasutused toimub tegevusalas sisene ümberkanne riigi poolt eraldatud hoolduskomponendi kajastamise muutusel. Sotsiaalteenuste kululiiki 5526 vähendatakse **79567** eurot ja see kajastatakse antud toetused eakatele kululiiki 413800.

4. Lasteaia eelarves tehakse ümberkanne majanduskuludest tööjõukuludesse **5 138** eurot. Kuna lasteaia toitlustamine on alates septembrist 2023 põhikooli köögi all, siis peame kõik toitlustamisega seotud kulud kajastama lasteaia tegevuskuludes. Alushariduse kulusid jälgib Rahandusministeerium ja KOV peab igal aastal välja arvestama lasteaia kohamaksu. Kuna varasemalt ostis lasteaed toitlustusteenust Muhu Hooldekeskusest, siis varasemas eelarves olid kõik kulud arvestatud majanduskuludes, nüüd tuleb osa kuludest ümber kanda tööjõukuludesse.

Põhitegevuse tulem suureneb 33 183 eurot.

Investeeringutegevuse parandused:

1. Eelarvesse lisatakse muu pääste investeeringuteks **29 326** eurot Muhu valla generaatorite soetamiseks. Kate Päästeametite toetus.
2. Eelarvesse lisatakse saadud toetus põhivara sihtfinantseerimisel **21 190** eurot, mis on Rahandusministeeriumilt Ukraina sõjapõgenikele eluruumide korrastamiseks ning see lisatakse kommunaalmajanduse investeeringukuludele Apteegi kinnistu parandusteks.
3. Eelarvesse lisatakse swedbanki üleöö deposiidina saadud intressituludesse **4 000** eurot. Jääb raha jäägina kontole.
4. Eelarvesse lisatakse avalikud alad investeeringute alla kompaktklaadur AVANT soetamine maksumusega **68 040** ja kohustite alla kapitalirendikohustus **68 040** eurot. Rahaliselt eelarvet ei mõjuta, vajalik on investeering ja kohustus eelarvesse võtta. Kapitalirendi 2023 aasta tagasimaksed on juba eelarves kajastatud summas 12 000 eurot.

Investeeringutegevuse muutus -25 326 eurot ja raha jäägi muutus 7 857 eurot.

Kinnitatud 2023. aasta eelarve suureneb esimese lisaeelarvega 243 929 eurot ja koondeelarve maht on seepärast 4 623 014 eurot.

Koostas

Liia Saaremäel